

MARIAN TRUSZCZYŃSKI
Puławy

64 Sesja Ogólna Międzynarodowego Urzędu Epizootii (OIE) w Paryżu

64 Sesja OIE odbyła się 20-24 maja 1996 r. Przewodniczył jej dr A. Mustaffa Babjee z Malezji, prezydent Międzynarodowego Komitetu OIE.

W obradach uczestniczyły delegacje z 117 państw członków OIE, 5 obserwatorów i 17 międzynarodowych lub porządkowych organizacji. Delegatem Polski był dr Bogdan Twarowski, wicedyrektor Departamentu Weterynarii Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Uczestnikami byli również prof. M. Georges (Belgia) i dr A. B. Thiermann (USA), referenci wykładów plenarnych oraz prezydenci komisji specjalistycznych, w tym Komisji Standardów, prof. M. Truszczyński, jak też przedstawiciele Grup Roboczych OIE. Brali także udział honorowi prezydenci OIE prof. E. J. Gimeno i dr F. Walla oraz honorowy dyrektor OIE dr L. Blajan. Uczestnikami Sesji byli także F. Sola, minister rolnictwa Argentyny oraz Ph. Vasseur, minister rolnictwa Francji.

W czasie sesji inauguracyjnej prezydent OIE, dr Babjee, podkreślił rosnące znaczenie państwowej służby weterynaryjnej wobec powstających obecnie nowych problemów w produkcji zwierzęcej. Na tym tle zwrócił uwagę na rolę OIE jako organizacji wspierającej służby weterynaryjne w skali globalnej w zapobieganiu i zwalczaniu zaraźliwych chorób u zwierząt.

W kolejności minister Sola wyraził rosnące oczekiwania konsumentów na bezpieczną żywność, co łączy się z nowymi zadaniami OIE wobec podpisanego porozumienia w zakresie warunków zoo- i fitosanitarnych ze Światową Organizacją Handlu (WTO). Minister Vasseur podkreślił zwiększający się autorytet OIE w związku z pojawieniem się nowych chorób zakaźnych, co do których szereg problemów wymaga wyjaśnienia. Jako przykład podał gąbczastą encefalopatię bydła (BSE).

Następnym punktem sesji inauguracyjnej była dekoracja prof. U. Kihma (Szwajcaria) złotym medalem OIE.

Po przyjęciu porządku obrad, wyznaczeniu grupy dla ustalenia programu 65 i 66 Sesji Ogólnej oraz komitetu mającego zająć się zaległościami w uiszczaniu składek – dyrektor generalny, dr J. Blancou, przedstawił sprawozdanie z działalności OIE w 1995 r. Zawierało ono zmiany w zatrudnieniu stałego personelu, zestawienie spotkań, konferencji i kursów szkoleniowych, organizowanych przez OIE oraz syntezę informacji dotyczących sytuacji epizootologicznej. Wymienił też dokonane usprawnienia w zakresie systemów uzyskiwania i przekazywania informacji o występowaniu na świecie nowych ognisk chorób zakaźnych zwierząt, a zwłaszcza skomputeryzowanie centralnej bazy danych i programu „HandiStatus”.

Jako ważne publikacje wydane przez OIE, przyczyniające się do zabezpieczenia w aspekcie weterynaryjnym handlu międzynarodowego zwierzętami i produktami zwierzęcymi, wymienił Międzynarodowy Kodeks Zdrowia Zwierząt – dla Ssaków, Ptaków i Pszczół oraz analogiczny Kodeks dla Zwierząt Wodnych.

Syntetycznie przedstawił działalność 4 Komisji Specjalistycznych, 4 Grup Roboczych i kilku tzw. grup ad hoc, zajmujących się czasowo względnie regionalnie ważnymi problemami, jak np. gruźlica bydła na Madagaskarze, metody informacji o sytuacji epizootologicznej, tryponosomozy nie przenoszone przez muchę tsetse lub strategia planowania. Dr Blancou wspomniał też o działalności 4 Centrów Współpracujących z OIE i 113 Laboratoriów Referencyjnych oceniając pozytywnie ich działalność w 1995 r. Poruszył: sprawę sporządzonej listy państw i stref wolnych od pryszczycy, seminariów na temat administracji i zarządzania w ramach państwowych służb weterynaryjnych, harmonizacji rejestracji oraz metod kontroli leków, przygotowania zalecanych standardów odnośnie do systemów monitorowania pleuropneumonii bydła jak też opracowania pilotowego projektu na temat systemu informacji o stanie zdrowia zwierząt w danym regionie lub państwie. W końcowej części sprawozdania wymienił zorganizowane w 1995 r. konferencje regionalne, które odbyły się w Rabacie (Maroko), Chartumie (Sudan) i Penang (Malezja). Dr Blancou wspomniał też o udziale OIE w spotkaniach organizowanych przez inne międzynarodowe organizacje.

Po sprawozdaniu, które zostało jednomyślnie przyjęte, wyświetlono film obrazujący działalność i osiągnięcia OIE.

Druga sesja plenarna była poświęcona znaczeniu biotechnologii w produkcji zwierzęcej. Referat wygłosił prof. M. Georges. Skoncentrował się w nim na możliwościach genetycznie programowanej poprawy jakości zwierząt gospodarskich. Uwzględnił biotechnologię rozrodu, selekcję wspieraną markerami genetycznymi i zwierzęta transgeniczne. Zaznaczył, że czynnikami utrudniającymi praktyczne wykorzystanie osiągnięć biotechnologii są obawy społeczne co do bezpieczeństwa dla zdrowia człowieka w ten sposób uzyskanych produktów i wątpliwości co do opłacalności tego rodzaju zabiegów. W wyniku dyskusji autor stwierdził, że ryzyko dla zdrowia człowieka związane ze stosowaniem metod biotechnologicznych w hodowli zwierząt wydaje się być minimalne. Istnieją oczywiście problemy natury etycznej i filozoficznej, jednakże należy je wyjaśnić, wychodząc z założenia, że dynamiczny wzrost liczby ludności na świecie oraz ros-

nąca potrzeba żywności, zwłaszcza w niektórych regionach kuli ziemskiej, uzasadniają wykorzystanie osiąganego w ten sposób postępu dla intensyfikacji produkcji żywności zwierzęcego pochodzenia. Referent ustosunkował się raczej sceptycznie do możliwości uzyskiwania, przy zastosowaniu metod biotechnologicznych, zwierząt dostatecznie rezystentnych na choroby zakaźne. Bardziej zachęcające wyniki uzyskano w odniesieniu do roślin, otrzymując wprowadzone do praktyki odmiany rezystentne na infekcje wywołane przez drobnoustroje.

Podniesiona została też sprawa spożywania produktów zwierząt transgenicznych. Referent ustosunkował się do tej kwestii następująco: nawet w przypadku występowania w genomie tego rodzaju zwierząt genów ludzkich powstrzymywanie się od spożywania np. mięsa tego rodzaju zwierząt może jego zdaniem mieć raczej podłoże etyczne a nie natury materialnej, wszak nie ma istotnych różnic między ludzkim i zwierzęcym DNA.

Trzecia sesja plenarna dotyczyła wykorzystania zaleceń i procedur OIE przez państwa członkowskie w handlu międzynarodowym we współpracy ze Światową Organizacją Handlu (WTO). Dr Thiermann – referent tego tematu – stwierdził, że na podstawie podpisanej umowy o zoosanitarnych i fitosanitarnych zasadach postępowania w ramach Światowej Organizacji Handlu, OIE zostało określone jako kompetentna organizacja międzynarodowa uprawniona do ustanawiania standardów zdrowotności zwierząt, w tym w odniesieniu do zoonoz. Powinny one nawiązywać do Codex Alimentarius, jako miarodajnej podstawy ich formułowania. Referent stwierdził, że uprawnienia importerów i eksporterów powinny być zrównoważone z wyłączeniem faworyzowania jednej lub drugiej strony.

W czasie czwartej sesji plenarnej sprawozdanie z rocznej działalności Komisji Kodeksu Zoosanitarnego przedstawił jej przewodniczący dr W. H. G. Rees. Istotnym elementem były uzupełnienie lub modyfikacja dotychczasowego tekstu Międzynarodowego Kodeksu Zdrowia Zwierząt. Głównym przedmiotem dyskusji była gąbczasta encefalopatia bydła (BSE) w związku z potrzebą sformułowania określonych tekstów do Kodeksu. Sprawa ta napotyka na znaczne trudności wobec szeregu niejasności wymagających prac badawczych.

W kolejności występowali przedstawiciele Organizacji Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), Amerykańskiego Instytutu Współpracy z Rolnictwem, Światowej Organizacji Zdrowia, Pan – Amerykańskiej Organizacji Zdrowia i Światowej Organizacji Handlu.

Przedmiotem sesji piątej było sprawozdanie dotyczące sytuacji epizootologicznej na świecie w 1995 r. i początku 1996 r. Przedstawił je dr T. Chillaud. Informował między innymi, że w 1995 r. pryszczycy wystąpiła w kilku regionach kontynentu afrykańskiego (RPA, Zambia), gdzie wykazano wirus SAT 2 i SAT 3. Chorobę wykryto w 1995 r. też w Tracji u bydła i w okolicy Moskwy u świń. Grecja informowała o likwidacji pryszczycy w październiku 1995 r. W tymże roku notowano pryszczycę

w Anatolii. Występowała też w Południowej i Południowo-Wschodniej Azji. Dwa ogniska choroby obserwowano w Azerbejdżanie w lutym 1996 r.

W kolejności przedstawiono dane o występowaniu innych chorób listy A i B. Na uwagę zasługuje informacja o doustnych szczepieniach lisów przeciw wściekliźnie na terenie Europy. Efekt pozytywny obserwowano w Austrii, Francji, Niemczech i Szwajcarii, natomiast w Belgii i Luksemburgu nastąpiło zwiększenie występowania wścieklizny u lisów, mimo szczepień doustnych. Przyczyna tej rozbieżności nie została wyjaśniona.

Delegaci państw członkowskich uzupełniali następnie, w odniesieniu do reprezentowanych krajów, dane na temat aktualnej sytuacji epizootologicznej.

W kolejnym punkcie przedstawione zostało przez prof. Truszczyńskiego sprawozdanie Komisji Standardów. Wskazywało ono na postęp w zakresie organizacji i jakości pracy laboratoriów referencyjnych OIE i standaryzacji ELISA w odniesieniu do kilku chorób listy A i B. Najistotniejszym osiągnięciem okresu sprawozdawczego było znaczne zaawansowanie prac nad nową edycją OIE Manual of Standards for Diagnostic Tests and Vaccines. Podręcznik ten zostanie opublikowany na początku 1997 r.

W czasie trwania szóstej sesji plenarnej przedstawiono sprawozdanie Komisji Pryszczycy i innych Epizootii. Następnym punktem były raporty komisji regionalnych dla: Afryki, Ameryki, Azji, Dalekiego Wschodu i Oceanii, Europy, Środkowego Wschodu.

W czasie sesji plenarnej wygłosił sprawozdanie przewodniczący Komisji Chorób Ryb.

Następnie dyrektor generalny podsumował działalność grup ad hoc w 1995 r., w tym grupy biotechnologicznej, grupy rejestracji leków weterynaryjnych, informatyki i epidemiologii oraz grupy zajmującej się chorobami zwierząt nieudomowionych.

Jako datę 65 Sesji Ogólnej OIE ustalono 26 do 30 maja 1997 r. Uzgodniono też tematykę tej sesji przyjmując jako tytuły referatów: Systemy oceny służb weterynaryjnych wg normy ISO 9000; Pasożyty krwi i swoista odpowiedź immunologiczna.

Na 66 Sesję Ogólną przewidziano natomiast następujące tematy: Systemy radiokomunikacji przy wykorzystaniu laboratoriów i danych epidemiologicznych w celu zapobiegania występowaniu istniejących i pojawiających się chorób; Wzmocnienie państwowych służb weterynaryjnych przez restrukturyzację i współdziałanie sektora prywatnego.

Reasumując, 64 Sesja Ogólna OIE cechowała się bogatą tematyką o dużym znaczeniu dla zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Przyczyniła się też do międzynarodowej harmonizacji metod wzajemnej informacji, diagnostyki i zwalczania ważnych i ciągle aktualnych epizootii.

Adres autora: prof. dr hab. Marian Truszczyński, Państwowy Instytut Weterynaryjny, Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy